

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوالات امتحانی درس اندیشه اسلامی

1- منظور از شناخت انسان چیست؟

آدمی باید خود را بشناسد و گنجینه های فطرت و ذات خود را کشف نماید و آنها را به کمال برساند و امیال نفسانی و شهوانی خود را تعدیل نماید.

2- حضرت علی (ع) در مورد شناخت انسان چه می فرماید؟

می فرمایند کسی که به خود شناسی برسد به بزرگترین سعادت در کامیابی رسیده است.

3- حضرت علی (ع) در مورد خود شناسی و خدا شناسی چه رابطه ای را در نظر می گیرد؟

می فرمایند هر انسانی که خود را بشناسد مقدمه ای است بر خدا جوی و خدا گرایی همانا پروردگارش را نیز شناخته است.

4- حقیقت انسان از دو دیدگاه مورد بررسی قرار می گیرد و آن را به اختصار بیان کنید؟

آن دو دیدگاه عبارتند از :

(1) مادی (2) الهی

کسانی که هستی را از دیدگاه مادیات بررسی کرده اند یا انسان را کاملاً مادی تلقی می کنند متقدند که با قوانین مادی که مبتنی بر حسن و تجربه است می توان انسان را شناخت و گروه دیگر علاوه بر مادیات بُعد غیر مادی آن را نیز معتقدند و حقیقتی به نام روح قایلند ادیان الهی بویژه دین اسلام با نظر دوم همراه اند.

5- قرآن در مورد حیاط روح بعد از مرگ چه می گوید؟

خدا روح مردم را هنگام مرگشان به تمامی باز میستاند و بر فرشتگان می گوید خداوند روح شما را می ستاند و شما نیز بسوی پروردگارتان بازگردانده خواهید شد.

6- آیاتی در قرآن بعنوان مثال در سوره آل عمران در مورد شهدا چه می‌گویند؟

هرگز کسانی را که برای خدا کشته شده‌اند مرده نپندارید بلکه زنده می‌باشند و نزد پروردگارشان روزی دارند.

7- هنگامی که در روح خود معمول می‌کنیم چه چیزی را باز می‌یابیم؟

هنگامی که در روح خود معمول می‌کنیم دو بُعد ادراکی و گرایشی را در آن می‌یابیم.

8- از علم حصولی و حضوری چه می‌دانید؟

شناختی که برای انسان حاصل می‌شود یا از طریق صورتها و مفاهیم ذهنی است مانند علن انسان در مقابل درختی که تصورش را در ذهن دارد در این رو برایش حاصل می‌شود که درخت چنین است و چون برایش حاصل شده است به آن علم حصولی می‌گویند و اگر چنین رابطه‌ای بوجود نیاید انسان مستقیماً به شناخت آن کالا یا وجود واقعی آن آگاهی کامل داشته باشد چون حاضر بوده است به آن علم حضوری می‌گویند مانند آگاهی انسان به حالات روانی به حالات و احساسات خود.

9- شهود عرفانی چگونه است؟

گاهی متعلق علم حضوری خدا و امور مرتبط به خدا است که به آن شهود عرفانی نیز می‌گویند این را باید بگویم خدا را با چشم سر نمی‌بینیم بلکه با چشم دل یعنی در علم شهود عرفانی.

10- حکمت علمی را چگونه تفسیر می‌کنیم؟

حکمت علمی عبارت است از علم به تکالیف و وظایف انسان علوم تربیتی و مکاتب تعلیم و تربیت در شمار مجموعه معرفت یا حکمت علمی اند

11- وظایف پیامبران را در چه می‌دانید؟

وظیفه پیامبران بیدار کردن انسان و برانگیختن گنجینه‌های فطرت آدمی است یا اینکه گرایش دینی انسان به سمت و سوی شایسته سوق دادن است.

12- بر اساس آموزه‌های دینی راه‌های شناخت کدام است؟

راه‌های شناخت اعم از حس ، عقل ، شهود عرفانی و روحی الهی است انسان به کمک راه‌های شناختی که گفته شد به سعادت دنیوی و اخروی نائل می‌گردد.

13- ایمان چیست؟

ایمان راه رسیدن به سعادت و خوش بختی است ایمان به آدمی نشاط ، آرامش ، اطمینان قلبی با معنا ، امید ، شجاعت و هدف می بخشد.

14- مهنای لغوی ایمان چیست ؟

از آن بر می آید که اعتقاد و تصدیق قلبی است و شخص دارند ایمان را مومن می خوانند.

15- کدام فرقه به عمل گرایی افراطی معروف است؟

در جهان اسلام فرقه معتزله به عقل گرایی افراطی معروف است روش معتزله در حقیقت به کار بردن نوعی منطق و استدلال در درک و فهم اصول دین است که خیلی افراطی است.

16- عمل بدون ایمان . ایمان بدون عمل نزد خدا چگونه است؟

عمل بدون ایمان نزد خداوند مانند خاکستری است که در روز طوفان که هیچ اثری از آن باقی نمی ماند چنین اعمالی نزد خداوند هیچ ارزشی ندارد و از آنجا که ایمان امری اختیاری است دارای ارزش است و اگر آدمی به اجبار ایمان می آورد ایمان او ارزش ندارد.

17- راه شناخت وجود خدا بر چند نوع است به اختصار توضیح دهید؟

بر دو نوع است : 1) سیر در آفاق 2) سیر در انفس

سیر در آفاق انسان با مشاهده مخلوقات و تدبر در قدوس و امکان و نظم پدیده ها به وجود خالق و مدبری دانا و توانایی می برد ولی از راه سیر انفس با تعمول در خود در می یابد که نسبت به خود و خدای خود شناخت قلبی و بدون واسطه دارد.

18- از فطرت چه می دانید به اختصار توضیح دهید؟

فطرت به معنای حالت خاص از شروع و آغاز به بیان دیگر نوعی آفرینش است.

19- امور فطری انسان را به چند دسته می توان تقسیم کرد به اختصار توضیح دهید؟

به دو دسته تقسیم می شوند:

الف) شناختهای فطری که هر انسان بدون نیاز به آموزش از آنها برخوردار است.

ب) میلها و گرایشهای فطری که مقتضی هر فرد است.

20- راه‌های شکوفایی فطرت چگونه است؟

- 1) هر گاه انسانها از همه جا قطع امید کنند به خدا روی می‌آورند.
- 2) توجه به مخلوقات و نظم حاکم بر آنها که از آن به آیات و نشانه‌ها یاد می‌شود مانند آنکه می‌گوییم:
برگ درخت سبز در نظر آن هوشیار

هر ورقش دفتری است معرفت کردگار

21- از علت و معلول چه میدانید؟

اگر در وجود الف و ب مقایسه ای صورت پذیرد الف موجودیست که تحقق موجودی دیگر را یعنی ب را بر خود متوقف میدانند و این وجود الف را علت، و وجود ب را معلول میدانیم.

22- از برهان نظم چه میدانید به اختصار توضیح دهید..

برهان نظم یکی از رایج ترین برهان هائست که بر وجود خدا اقامه شده است، یکی از راههای رسیدن به وجود خداوند نظم حاکم بر هستی است، یعنی انسانها با کمترین توجه اگر بخواهند میتوانند دست توانای خداوند علیم و حکیم را مشاهده کنند.

23- از نظم چه میدانید؟

نظم از مفاهیمی است که معنای روشنی دارد و در برابر هرج و مرج و آشفتگی بکار میرود. پدیده منظم مجموعه ایست که اجزای آن به گونه ای با هم ارتباط دارند که همگی هدف یگانه و مشخصی را تعقیب میکنند. به عبارتی نظم گرد آمدن اجزای متفاوت و با کیفیت و کمیت ویژه ای در یک مجموعه میباشد که همکاری و هماهنگی آنها هدف معینی را پی میگیرد.

24- سه عنصر سازنده اصلی مفهوم نظم کدامند؟

الف) طرح و برنامه ریزی دقیق

ب) سازماندهی حساب شده

ج) هدفمندی کامل

25- راههای شناخت صفات خدا را نام ببرید..

- 1) راه عقلی
- 2) سیر در آفاق و انفس
- 3) قرآن و روایات
- 4) کشف و شهود

26- خداوند حکیم است یعنی چه ؟

او حکیم است که حقایق را نیک بشناسد و هر کار را بر وجه اکمل (به صورت کامل) و مطابق مصالح کلی درست و استوار سازد، خداوند به هر دو معنی حکیم است یعنی عالم و داناست.

27- خداوند حی است یعنی چه ؟

بنابر قاعده فلسفی هر امر عرفی میبایست به امری ذاتی منتهی گردد، از آنجا که حیات در موجودات امر عرفی است یعنی گاهی وجود دارد و گاهی وجود ندارد، از این رو نباید بر قاعده فلسفی بلکه باید به قاعده حیاتی ختم گردد که ذاتی است و چون حیات تمام آنها (تمام مخلوقات) ذات آنها نمیباشد باید به موجودی که او را خدا مینامیم منتهی شویم که حیات ذات اوست، پس خداوند دارای حیاتی است که مرگ به او راه ندارد.

28- اراده الهی را به چند صورت میتوان تقسیم کرد ؟ بیان کنید ...

- 1- اراده تکوینی : که از رابطه خاص خدا با مخلوقات سرچشمه میگیرد، چون خداوند امری را اراده کند بالفطره تحقق می یابد.
- 2- اراده تشریحی : که از رابطه خاص خدا با برخی افعال اختیاری انسان سرچشمه میگیرد که امکان تخلف اراده از مراد وجود دارد.

29- از عدل چه میدانید ؟ تعریف کرده و اقسام عدل الهی را به اختصار بیان کنید...

مقصود از عدل قرار دادن هر چیز و هر کس در جای مناسب خود است و به سه صورت تقسیم میشود...

- 1- عدل تکوینی : که در نظام تکوین یا جهان خلقت به گونه ایست که خداوند به هر موجودی به اندازه شایستگی و قابلیت او نعمت عطا کرده است.
- 2- عدل تشریحی : که همه احکام لازم برای سعادت انسان را فرو فرستاده است و نیز هیچ انسانی را بیش از توان او مکلف نساخته است و به اندازه ظرفیت وجودی اش احکام را مقرر ساخته است.
- 3- عدل جزائی : که خداوند در روز قیامت میان افراد به عدل داوری میکند حق کسی را تباه نمیسازد یعنی میان افراد نیکوکار و بد کار به یکسان داوری نمیکند و پاداش هر کس را متناسب با اعمال او میدهد.

30- مهمترین تجلی عبادت خدا چیست؟

نماز بهترین تجلی عبادت خداست که اسرار آن به گونه زیر است :

- 1- تجلی یاد خدا
- 2- تجلی وحدت
- 3- عامل رفع فاصله طبقاتی
- 4- مایع پرهیزکاری
- 5- اطاعت پذیری
- 6- مایه پاکیزگی
- 7- تجلی اخلاص
- 8- مایه شادابی و نشاط
- 9- مایه انضباط و وقت شناسی

با آرزوی توفیق روز افزون

